

Likabehandlingsplan

Ekbackens skola

Förskoleklass, fritidshem och grundskola

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2016

**På Ekbackens skola arbetar elever,
föräldrar och all personal
tillsammans
för trygghet, arbetsro och
maximal kunskapsutveckling**

I detta dokument omfattar ordet skola tre verksamheter; förskoleklass, grundskola och fritidshem. Ordet lärare står för förskollärare, fritidspedagog och grundskollärare.

Vårt mål är att alla elever utvecklar förmåga att:

- Behandla alla lika och ställa samma krav och förväntningar på alla.
- Samarbeta med alla i sitt lärande.
- Ge varandra lika stort utrymme, makt och inflytande i skolan, verbalt och på andra sätt.
- Leva sig in i och förstå andra människors situation.
- Acceptera varandras egenvärde och integritet.
- Behandla varandra väl så att ingen elev behandlas illa på skolan.
- Acceptera att man kan ha olika uppfattningar.

På Ekbackens skola möter vi varandra med
respekt. Vi tar gemensamt ansvar för att alla
känner sig trygga och värdefulla.
Vi tar avstånd från alla tendenser till
diskriminering och kränkande behandling.

Från årets prioriteringar läsåret 2015/2016

Mål: Alla på skolan strävar mot att skapa en social gemenskap som ger trygghet, arbetsro och lust att lära.

Målkriterier:

- Eleverna uttrycker i enkäter, på piltavlan, spontant och vid handledning att de känner sig trygga på skolan.
- Personalen kan observera att antalet konflikter är få och aktiviteter inte går överstyr.
- Personalen kan observera att eleverna är trygga och trivs på skolan.
- Föräldrar uttrycker i föräldraenkäten att deras barn trivs i skolan.

Åtgärder:

- Pedagogerna erbjuder olika typer av aktiviteter där flera barn kan delta. Pedagogernas kompetenser och intressen tas tillvara.
- Pedagogerna utvecklar miljön så att barnen stimuleras till lek, aktivitet och gemenskap på ett engagerat sätt. Vi tänker också på elever som ibland upplevs ensamma.
- Pedagogerna har ett gemensamt förhållningssätt kring regler och stödjer varandra i olika situationer.
- Pedagogerna är tydliga i sitt ledarskap så att eleverna vet vad som förväntas och vem man kan vända sig till om det inte fungerar.
- Eleverna deltar i diskussioner om rätt och fel, regler, kamratskap, normer och värden. Omkring detta finns både planerade och spontana aktiviteter.

Granskning av resultat sker på utvärderingsdagen i december och uppföljningsdagen i maj.

Inledning

Ordförklaringar

De begrepp som används i denna plan kommer från diskrimineringslagen och skollagen.

Diskriminering innebär att ett barn eller elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. I skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Kränkande behandling är handlingar som kränker barns eller elevers värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningar kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. Exempel på kränkningar kan vara nedsättande tilltal, förlöjliganden och fysiskt våld.

Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av de nämnda diskrimineringsgrunderna.

Strukturer och ordningsregler

Vi har ordningsregler (bilaga 1) som föräldrar, elever och personal gemensamt har tagit fram. Ordningsreglerna revideras varje år. I ordningsreglerna finns även konsekvenser beskrivna.

På skolan har vi en fysisk miljö som är välanpassad för funktionshindrade. Vi har ramp, hiss, dörröppnare och handikapptoilet.

Vi har möjlighet att tillgodose elevers behov utifrån lagstiftningen. Några exempel på åtgärder som kan vidtas:

- Hörselslinga installeras.
- Teckentolk anlitas.
- Inlästa läromedel används.
- Antimobbingteamet aktiveras.
- Kränkande behandling dokumenteras och åtgärdas.
- Det finns tillgång till enskild dusch.

På Ekbackens skola tar vi emot nyanlända elever med annat modersmål än svenska. De tas emot och integreras i klasserna enligt en plan som vi följer. Vi tillhandahåller tolk så att vi kan kommunicera med föräldrarna vid möten och utvecklingssamtal.

Slutsatser utifrån kartläggning om situationen i verksamheten

Underlag har tagits in på uppföljnings- och utvärderingsdagen. Rektor går ut i alla elevgrupper under våren och informerar om och tar in synpunkter på likabehandlingsplanen. Rektor genomför en enkät som kallas ”Piltavlan” med alla elever för att analysera fram områden som det behöver arbetas med. Enkäten ger oss en bild av elevernas trygghet, trivsel och arbetsro på hela skolan. I kommunen genomförs årligen en digital Trivselenkät för eleverna och en Nöjdhetsenkät för föräldrarna. På Ekbackens skola har alla elever individuella samtal med sina lärare där trivsel och likabehandling tas upp. Lärarna observerar ständigt det sociala klimatet. Utifrån det kan vi se följande behov inför 2016:

- Att bibehålla det goda klimat vi har där väldigt många föräldrar, elever och personal uttrycker att de är nöjda med den trygghet och stämning som finns på skolan.

Vid utvärdering framkommer att klimatet på skolan är gott, både på raster, lektioner och fritidstid. De problem som ibland dyker upp handlar om enskilda elever som kränker och utsätter andra elever. Detta tas tag i och arbetas med på ett grundligt och framgångsrikt sätt. Det finns generellt en stark drivkraft hos personalen att tillsammans få stopp på alla former av diskriminerande och kränkande behandling omedelbart och det finns en enighet och trygghet kring hur detta kan göras. Ett stort förebyggande arbete läggs dagligen ned på att skapa trygghet och arbetsro i alla grupper, i alla verksamheter. Detta är en viktig grund för att motverka kränkningar och diskrimineringar.

Främja

Skolan bedriver ett främjande arbete på många olika plan:

Rektor

Det är rektors ansvar enligt lag och föreskrifter att se till att:

- all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på skolan. Detta sker bland annat genom årlig genomgång av likabehandlingsplanen.
- det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt för att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.
- det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka alla former av kränkande behandling mot elevers värdighet som exempelvis kan vara utfrysning, slag, elaka kommentarer m.m.

Rektor har regelbundet klasskonferens och får då information om trygghet och trivsel i gruppen och på individnivå.

Rektor arbetar målmedvetet med att skapa ett bekräftande klimat på alla nivåer i skolan, där vi ser varandras förmågor och tillgångar och där vi har en syn på eleverna som normala och kompetenta. Normalspannet på Ekbacken är brett.

Lärare och annan skolpersonal

På Ekbackens skola arbetar all personal med läroplanens mål i kapitel 2.1; *Normer och värden*. I grundskolan utgår vi också från de olika kursplanernas syfte och det centrala innehåll som främjar kamratskap och goda relationer. Vi uppmuntrar gott beteende vilket motverkar diskriminering och kränkande behandling, både spontant och systematiskt. I alla situationer där det krävs eller ges tillfälle arbetar all personal med värdegrundsfrågor. Att främja elevers lika rättigheter och möjligheter är ett vardagsarbete på Ekbackens skola i alla verksamheter. I olika åldrar sker det på olika sätt. Det kan till exempel vara på lektioner, under rasten, i matsalen och på fritidshemmet.

I alla klasser förekommer det klassråd eller liknande forum, där alla får möjlighet att komma till tals.

I år 4-6 har vi enskilda handledningssamtal då eleverna får frågan hur de själva trivs i skolan och hur de uppfattar att andra trivs.

Under barnrättsveckan arbetar vi med barnkonventionen och allas lika värde i alla klasser.

Läromedel granskas kritiskt. Vi använder inget material som är kränkande eller diskriminerande i skolan.

På alla utvecklingssamtal tas frågor om trivsel upp.

Övrig personal

Övrig personal som eleverna möter i skolan såsom expeditiionspersonal, busschaufförer, lokalvårdare, matbetspisingpersonal och vaktmästare har ansvar för att ta del av och följa likabehandlingsplanen. Det är rektors ansvar att förmedla likabehandlingsplanen till ovan nämnda yrkesgrupper.

Elever

Eleverna skall vara delaktiga i både likabehandlingsplanen och ordningsreglerna.

Eleverna skall ha tillfällen då de enskilt får frågan om de själva trivs i skolan och om de tror att någon annan inte gör det.

Eleverna deltar aktivt i arbetsuppgifter och diskussioner där vi tillsammans analyserar vad begreppen trygghet, jämlikt och jämställdhet innebär för dem.

Föräldrar

Skolan förväntar sig att föräldrar:

- står bakom visionen i likabehandlingsplanen.
- uppfostrar sina barn i demokratisk anda.
- aktivt tar del av information från skolan, såsom Lokala pedagogiska planeringar, veckobrev, Ekbacksblad, samt deltar i utvecklingssamtal och på föräldramöten.

Kortsiktiga mål för året 2016:

1. Då vi får nya elever med annat modersmål ser vi till att informera om likabehandlingsplanen och skolans ordningsregler med hjälp av tolk. Informationen anpassas efter eleven och familjens behov.
2. Vi ska regelbundet ha enskild handledning med alla elever i år 4-6.
3. Rektor ser till att likabehandlingsplanen finns på hemsidan, sprids via föräldramöten och månadsbrevet "Eckbacksbladet". Rektor informerar nyinflyttade elever om planen.
4. Vi ska sprida information om och göra eleverna delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen i klasserna.
5. Likabehandlingsplanen ska vara känd och följas av alla yrkesgrupper som har regelbunden kontakt med skolverksamheten. Rektor erbjuder genomgång av likabehandlingsplanen.
6. Inom ramen för läroplanen arbetar vi med skolans värdegrund.
7. Vi har aktiviteter där elever i olika åldrar deltar tillsammans.
8. På konferenstid minst en gång per år arbetar vi tillsammans med elevhälsoteamet omkring likabehandlingsplanen

Ansvar och uppföljning av åtgärder:

1. Språkverkstadens personal
2. Alla, lärare och rektor
3. Rektor
4. Lärare, rektor
5. Rektor
6. Lärare
7. Lärare
8. Rektor initierar

Förebygga

Rektor

Det är rektors ansvar enligt lag och föreskrifter att se till att årligen upprätta en likabehandlingsplan i samarbete med personal, elever och om möjligt även vårdnadshavare.

Lärare och annan skolpersonal

När det uppkommer situationer som upplevs kränkande diskuterar vi med eleverna om vad som har hänt och hur man kan göra på ett bättre sätt.

Vi pratar förebyggande med eleverna om hur de skall agera inför risksituationer.

Exempel:

- Vi pratar om regeln mot snöbollskastning varje år, när snön kommer.
- Vi pratar om hur man skall uppföra sig när andra elever uppträder eller redovisar.
- Vi går igenom ordningsreglerna vid varje terminstart.

Vi tänker igenom hur vi placerar elever i klassrummet på ett lämpligt sätt.

Vi har genomtänkta överlämningar då elever byter lärare.

Vi har rastvärdar ute på alla raster som aktivt hör och ser vad som är på gång. Rastvärdarna har orange västar på sig för att synas bra.

Om arbetsron och tryggheten i gruppen inte är godtagbar tar lärare kontakt med specialpedagog eller rektor. Tillsammans gör man en kartläggning och planering av hur arbetet i den specifika gruppen eller med de enskilda eleverna ska ske så att arbetsron säkras.

Elever

Alla elever är medvetna om att de gemensamt har ett ansvar att uppmärksamma om någon inte har det bra på skolan och föra information om detta vidare till någon vuxen på skolan.

Alla elever är medvetna om att de är viktiga i arbetet för att skapa arbetsro och trygghet i gruppen/klassen/skolan.

Föräldrar

Alla föräldrar informeras om, att då de får veta att någon inte har det bra i skolan, förväntas de föra information om detta vidare till någon vuxen på skolan.

Information om ordningsreglerna ges på höstterminens föräldramöte.

Kortsiktiga mål för året 2016:

1. Vi arbetar för att gruppstorlekarna blir rimliga så att alla elever blir sedda.
2. Lärare ansvarar för grupp- och lagindelning på lektionerna.
3. Klasserna gör en trygghetsvandring och för vidare resultatet till elevrådet. Elevrådet återkopplar till rektor.
4. All personal reagerar omedelbart om elever bryter mot ordningsreglerna och vidtar åtgärder.
5. Elevrådet, lärare och rektor analyserar ”Piltavlan”, föreslår åtgärder och bidrar till att göra alla elever delaktiga i åtgärderna, rektor initierar arbetet i februari-mars.
6. Eleverna arbetar under ledning av lärarna fram förslag på bra och genomförbara aktiviteter på raster.
7. Vi arbetar med att främja god etik på nätet. Detta sker i år 3-6. Innan skolår tre görs detta om skolan får veta att problem finns.
8. All personal har nolltolerans mot sparkar, slag och kränkande ord.

Ansvar för att målet uppfylls:

1. Lärare, rektor
2. Lärare
3. Elevrådet, lärare, rektor
4. Alla yrkesgrupper på skolan
5. Elevrådet, lärare, rektor, alla elever
6. Alla elever, lärare
7. Lärare
8. Alla yrkesgrupper på skolan

Upptäcka

Personal på skolan

Under skoldagen och fritidstiden finns vuxna som aktivt ingriper och dokumenterar om man ser eller får kännedom om att någon utsätts för diskriminering eller kränkande behandling. I detta arbete ingår alla yrkesgrupper som finns i skolan och yrkesgrupper som har regelbunden kontakt med skolan:

- städpersonal.
- skolmåltidspersonal
- busschaufför
- vaktmästare
- lärare
- förskollärare
- fritidspedagoger
- barnskötare
- skolsköterska
- kurator
- skolledning
- vikarier

Skolpersonalen samarbetar för att få en helhetsbild av elevens situation. Det sker bland annat genom att vi tar upp elevärenden vid konferenser varje vecka.

Rektor informeras omedelbart om en elev blivit kränkt och deltar aktivt i arbetet med att få stopp på kränkningar på både lång och kort sikt.

Elever

Elever förväntas hjälpa varandra, genom att uppmärksamma och föra vidare information om kränkningar och diskriminering till vuxna på skolan.

Eleverna förväntas svara ärligt på enkäter som hjälper skolans personal att upptäcka om någon blir utsatt för kränkande behandling och diskriminering. Både på fritidshemmet och i skolan görs flera olika undersökningar.

Eleverna har regelbundet individuella samtal med lärare – i år 4-6 kallas de handledningssamtal. Vid handledningssamtalen tas alltid frågan upp hur eleven själv trivs och om hen känner till om det finns någon annan som utsätts för kränkande behandling på skolan.

Eleverna har alltid flera olika vuxna de kan vända sig till på skolan.

På utvecklingssamtalet tas frågan om trivsel alltid upp.

Föräldrar

Skolan förväntar sig att föräldrar pratar med sina barn och hör av sig till skolans personal om de får veta att deras eller någon annans barn på något sätt kränks eller diskrimineras i skolan.

Föräldrar är alltid välkomna till skolan. I samband med skolstarten varje höst, via veckobrev och månadsbrev (Ekbacksbladet) får föräldrar information om hur all personal på skolan kan nås.

Föräldrar inbjuds till utvecklingssamtal och föräldramöten.

Kortsiktiga mål för året 2016:

1. Det ska alltid finnas vuxna att tillgå. På alla raster finns minst en vuxen rastvärd ute. Rastvärdarna har västar för att enkelt synas.
2. All personal är medvetna och observanta på de utrymmen som är riskfyllda, som kapprum och omklädningsrum. Även förflyttningar är genomtänkta.
3. Vid busshållplatsen finns alltid minst en vuxen bussvärd när eleverna väntar på bussen och när bussen anländer.
4. Alla yrkesgrupper och föräldrar informeras om sin skyldighet att upptäcka.
5. Lärarna medvetandegör eleverna om vilka olika personer de har möjlighet att vända sig till på skolan, var de finns, när de kan ta emot och hur man kan gå tillväga för att boka tid hos kurator eller skolsköterska.

Ansvar för att målet uppfylls:

1-3. Arbetslagen

4. Rektor

5. Lärare

Utreda/åtgärda

- Personal får aldrig kränka eller diskriminera elever. Om personal kränker elev är det rektors ansvar att utredning omedelbart görs och att lämpliga åtgärder vidtas, så att kränkningarna upphör. Rektor ansvarar för att dokumentation om vad som skett, vidtagna åtgärder och att uppföljning förs.
- Om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas. Hur detta skall ske framgår av detta dokument.

I nuläget dokumenteras alla fall av diskriminering och kränkande behandling, all skolans personal har ansvar för att detta sker.

Dokumentationen förs vidare till rektor som beslutar om vem som skall utreda, åtgärda och följa upp. Rektor informerar huvudmannen om alla fall av kränkande behandling och fyller då i en blankett.

Utredaren följer åtgärdstrappan så långt som är nödvändigt i det specifika fallet:

1. I det akuta läget sätter personal på skolan stopp för pågående kränkningar omedelbart. Därefter samtalar personal med den som är utsatt och de/dem som utsätter. Rektor informeras.
  2. Information till vårdnadshavare.
  3. Arbetslaget informeras.
  4. Elevhälsoteamet informeras. (Teamet består av skolsköterska, psykolog, specialpedagog, kurator och rektor.)
  5. Elevhälsokonferens. (Elevhälsoteamet plus föräldrarna.)
  6. Annan myndighet kallas in.
- Samtliga punkter ovan dokumenteras.

Återkommande trakasserier mot en och samma elev lämnas till antimobbingteamet. Om kränkningar leder till att en elev får svårigheter att uppnå kunskapskraven görs extra anpassningar eller särskilt stöd sätts in och åtgärdsprogram upprättas.

Uppföljning samt föräldra- och elevmedverkan

Likabehandlingsplanen skrivs årligen om och aktualiseras årligen. Vi kommer att följa upp resultatet av våra mål i likabehandlingsplanen i maj och december med personalen. Varje höst görs en uppföljning med eleverna om hur de uppfattar måluppfyllelsen. På höstens föräldramöte får föräldrarna information om, och ges möjlighet till inflytande i arbetet med planen. Eleverna arbetar under året med planen i alla klasser och på fritidshemmen. Planen läggs årligen ut på hemsidan och informeras om i Ekbacksbladet.

Resultatet av likabehandlingsplanen i sin helhet och årets prioriteringar redovisas i kvalitetsredovisningen.

Bilaga 1.

På Ekbackens skola följer vi vår vision:

På Ekbackens skola arbetar elever, föräldrar och all personal

tillsammans

för trygghet, arbetsro och maximal kunskapsutveckling

För att visionen ska uppfyllas följer vi skolans ordningsregler:

På Ekbackens skola:

- ska vi visa respekt och ta hänsyn till alla på skolan
- ska vi använda ett vårdat språk. Vi får inte säga kränkande saker om eller till någon annan
- ska vi vara rädda om och vårda vår skola. Vi får inte förstöra eller skräpa ner
- ska vi passa tiden
- får eleverna, under skoltid, inte lämna skolområdet utan tillåtelse
- får eleverna vara på hela skolgården men inte på parkeringar, bakom idrottshallen och skolhuset under skoltid
- får elevernas mobiltelefoner inte störa verksamheten
- får ingen filma eller fotografera någon under skoltid utan att en vuxen på skolan har godkänt detta
- har vi inte ytterkläder och ytterskor på oss inomhus
- cyklar vi inte, utan tillåtelse, under skoltid. Man får dock cykla med BMX i betongparken
- kastar vi inte snöboll
- åker vi skateboard, kickbikes, BMX och inlines i betongparken och använder hjälm
- äter vi inte godis eller tuggar tuggummi under skoltid
- får eleverna ringa från skolans eller från egen telefon efter att en vuxen godkänt det
- Hjälps vi åt att plocka in saker efter oss när rasten är slut

Vid upprepade brott mot ordningsreglerna kommer kontakt att tas med hemmet.

Vid skadegörelse blir föräldrarna ersättningsskyldiga.

Bilaga 2. Dokumentation kränkande behandling

Ur skollagen:

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

6 kap10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och ska dokumenteras.

Dokumentera så här:

- Gör en avnamningsnyckel, se mall.
- Skriv en löpande text i ett worddokument om händelsen. Skriv då inga namn på elever/barn utan använd nyckeln.
Följande ska vara med:

1. Datum, när skedde kränkningen, när fick du veta och när informerade du rektor. Hur informerades vårdnadshavare?
2. Händelseförloppet, vad hände och vilka var inblandade.
3. Direkta åtgärder (exempelvis sa ifrån, satte stopp...).
4. Analys, orsaker till det inträffade som leder fram till fortsatta åtgärder.
5. Vidtagna åtgärder för att liknande kränkningar inte ska ske igen (exempelvis hade samtal med..., kontaktade föräldrar, kontaktade elevhälsan...).
6. Hur följer man upp händelsen.
7. Vem du är, namn och titel.

- Häfta ihop avnamningsnyckeln med ”storyn”. Lämna till rektor.

Avnamningsnyckel

	Elevens för-, efternamn och personnummer:
A	
B	
C	
D	
E	
F	
G	
H	
I	